

VEILIG, GEZOND EN VITAAL WERKEN

MECHANISCH LOONWERK 2020

Op een gezonde, veilige en productieve manier aan het werk zijn en blijven is van vitaal belang voor de agrarische en groene sector. Een sector waarbinnen economische en technologische ontwikkelingen snel gaan en duurzaam ondernemen gericht op de toekomst centraal staat. Op basis van verschillende bronnen geven we hier een overzicht van de cijfers. Als de sector mechanisch loonwerk significant afwijkt van de rest van de sector agrarisch en groen geven we dit aan.

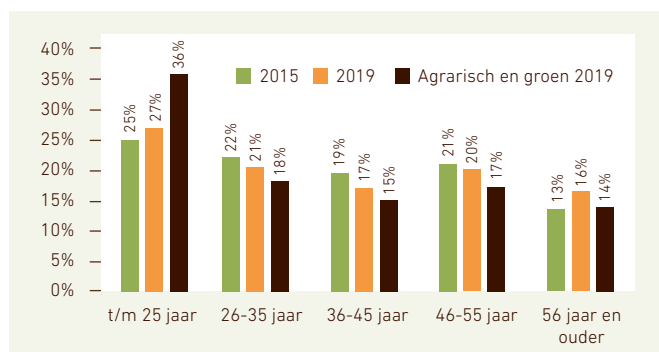
LEEFTIJD

In de gehele sector agrarisch en groen neemt de leeftijd toe

Het aandeel werknemers (op de loonlijst) in de categorie **56 jaar en ouder** neemt toe in de sector mechanisch loonwerk

Bron: Colland Arbeidsmarkt werknemers ultimo jaar (2019 n=23.727)

VERZUIM

VERZUIMPERCENTAGE

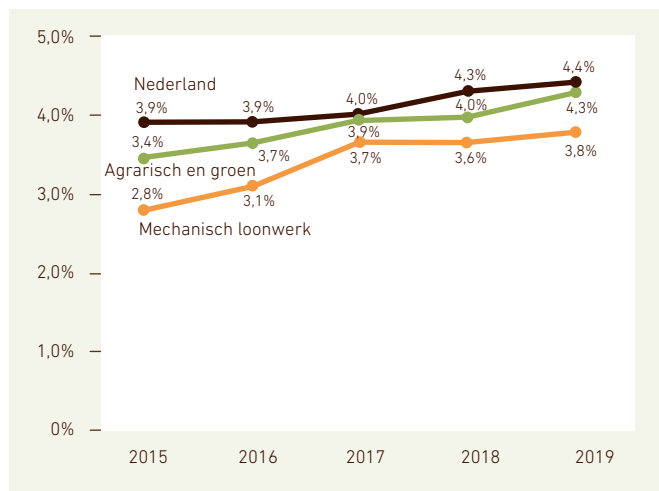
Het verzuimpercentage is **3,8%** in **2019**

Het verzuimpercentage ligt **onder** het gemiddelde in de sector en in Nederland.

Er is sprake van een lichte **stijging** ten opzichte van **2018**

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

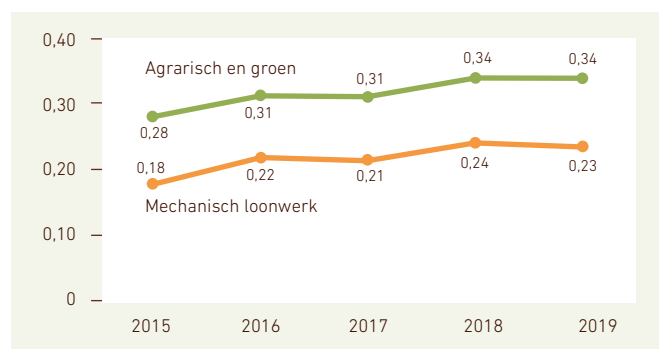
VERZUIMFREQUENTIE

De verzuimfrequentie is **licht gedaald** tussen **2018** en **2019**

De frequentie in de sector mechanisch loonwerk ligt iets **onder** het gemiddelde in de sector

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

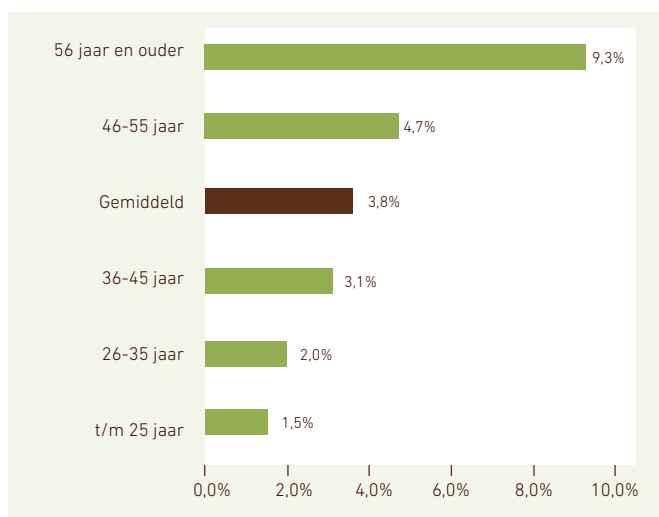
VERZUIMPERCENTAGE NAAR LEEFTIJD 2019

Ouderen hebben **hoger** verzuim dan jongeren

Dit komt vooral omdat ouderen gemiddeld **langer** verzuimen

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

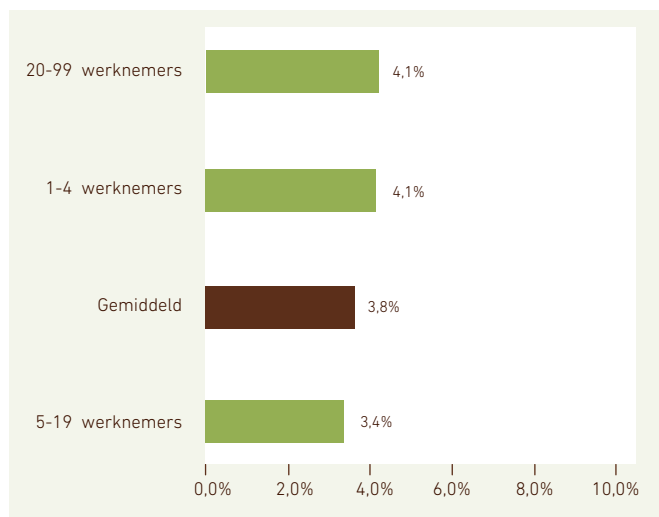
VERZUIMPERCENTAGE NAAR BEDRIJFSGROOTTE 2019

Het verzuimpercentage is het hoogst bij bedrijven met **1-4** werknemers en **20-99** werknemers

In de gehele sector agrarisch en groen is het verzuim gemiddeld het **laagst** in kleine bedrijven. Een grotere **sociale betrokkenheid** kan deels het lagere verzuim verklaren

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

VERZUIMPERCENTAGE 2019 NAAR DIAGNOSE

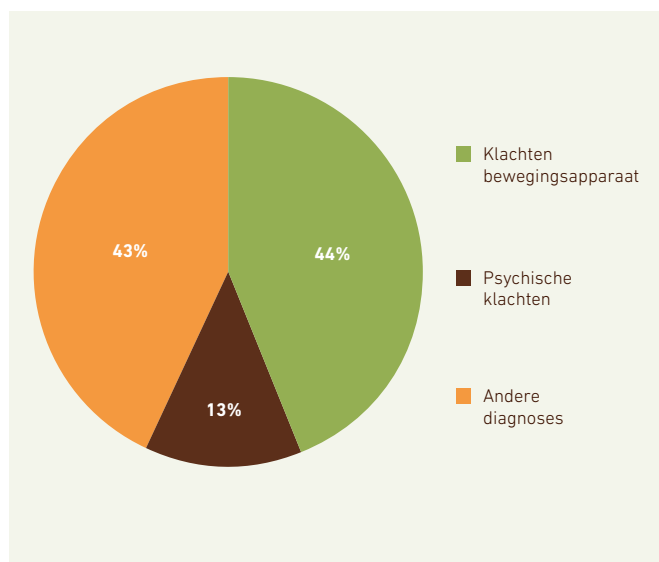

44%

Het merendeel van het verzuimpercentage*, bestaat uit klachten aan het **bewegingsapparaat**. Het verzuimpercentage is vrij stabiel over de jaren en iets lager dan de sector agrarisch groen met **47%**

Op de derde plaats staan **psychische klachten**. Vanaf **2017** is het verzuimpercentage **stabiel**. Het aandeel is lager dan in de sector agrarisch en groen met **21%**

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

Andere diagnoses omvat een mix van diagnoses

* Verzuimpercentage eerste verzuimjaar, exclusief geen diagnose

GEZOND EN VEILIG

21%

van de werknemers doet vooral
lichamelijk werk

lager dan gemiddeld **33%**

TOP 3 LICHAAMELIJKE BELASTING

% vrij veel-heel veel

Langdurig in dezelfde houding werken

59%

hoger dan gemiddeld **45%**

Repeterende bewegingen

58%

Vaak buigen en draaien

28%

lager dan gemiddeld **45%**

Bron: Vitaliteitsscan (n=569)

WERKDRUK

% vaak-altijd

Te veel
werk

24%

lager dan
gemiddeld
27%

Tijds-
druk

25%

% soms-nooit

Invloed op
planning

53%

hoger dan
gemiddeld
43%

Invloed op onder-
breken werk

43%

lager dan
gemiddeld
44%

Bron: Vitaliteitsscan (n=569)

VERMOEIDHEID

19%

van de deelnemers is aan het
eind van de dag echt op,
lager dan gemiddeld **23%**

Bron: Vitaliteitsscan (n=427)

TOP 5 KLACHTEN AAN HET LIJF

Rugklachten

50%

afgelopen
jaar

Knieklachten

21%

afgelopen
jaar

Nekklachten

28%

afgelopen
jaar

Arm

14%

afgelopen
jaar

Schouderklachten

22%

afgelopen jaar

lager dan gemiddeld **30%**

Bron: PMO (n=398)

EMOTIELE BELASTING

% soms-altijd

Lastige klanten

67%

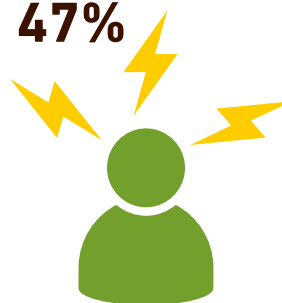
hoger dan gemiddeld **59%**

Confrontatie met zaken die
persoonlijk raken

53%

Lastige collega's

47%

Emotioneel zwaar werk

30%

lager dan gemiddeld **35%**

Pesten of discriminatie

12%

Bron: Vitaliteitsscan (n=427)

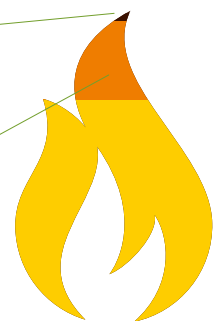
BURN-OUT KLACHTEN

2%

heeft een verhoogde kans om
op termijn uit te vallen door
een burn-out

20%

heeft wel eens burn-out
gerelateerde klachten

Bij werknemers met vooral mentaal werk en ouderen is de
kans op burn-out **hoger**

Bron: Vitaliteitsscan (n=448)

OMGEVINGSFACTOREN...

% last van

Stof:
25%
lager dan
gemiddeld **30%**

Temperatuur:
38%
hoger dan
gemiddeld **27%**

Lawaai:
43%
lager dan
gemiddeld **31%**

Trillingen en
schokken:
37%
hoger dan
gemiddeld **22%**

Bron: PMO (n=414)

EN GEZONDHEIDSKLACHTEN

30%
heeft minimaal
1 klacht aan de
luchtwegen,
4% hiervan zegt dat
klachten verergeren
tijdens werk

9%
heeft
eczema
aan de
handen

Bron: PMO (n=414)

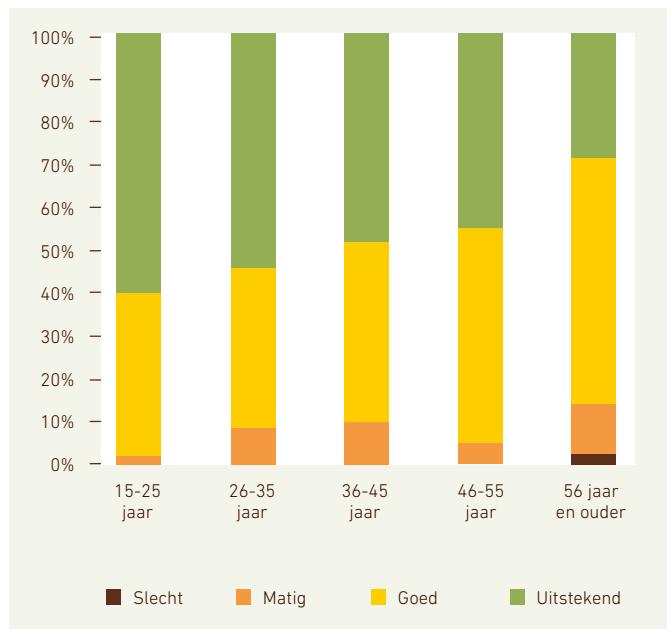
WERKVERMOGEN

Het werkvermogen is de mate waarin iemand **lichamelijk en mentaal** in staat is zijn huidige werk te doen. Het is een momentopname en kan veranderen als bijvoorbeeld de belasting op het werk verandert. Een lager werkvermogen leidt tot een hogere kans op uitval.

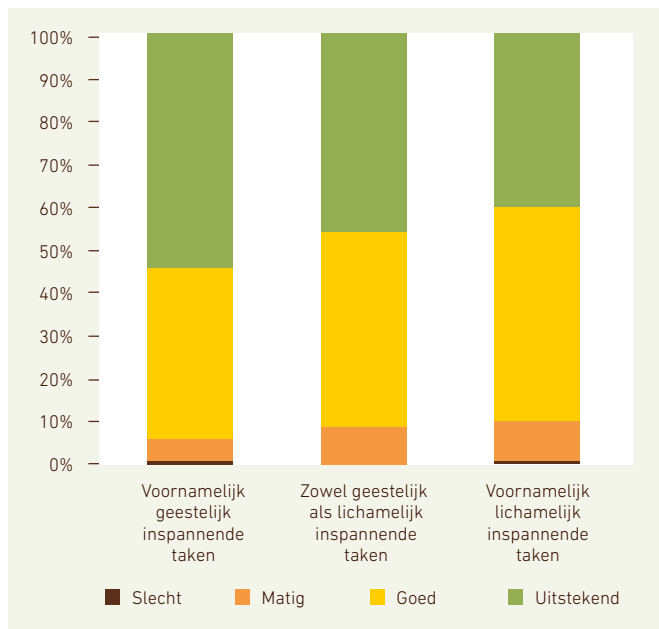
Hoe ouder men is hoe **lager** het werkvermogen. Werknemers met vooral **mentaal werk** hebben een hoger werkvermogen.

Aspecten die met een **verlaagd werkvermogen** samenhangen zijn:

- Hoge lichamelijke belasting
- Hoge taakeisen
- Weinig zelfstandigheid of afwisseling
- Hoge emotionele belasting
- Een minder goede werk-privé balans

Bron: Vitaliteitsscan (n=569)

DODELIJKE ONGEVALLEN

Over de afgelopen zeven jaar waren er **19 dodelijke ongevallen** binnen de sector. In **2019** waren er geen dodelijke ongelukken. Op de minder ernstige ongevallen hebben we geen volledig zicht

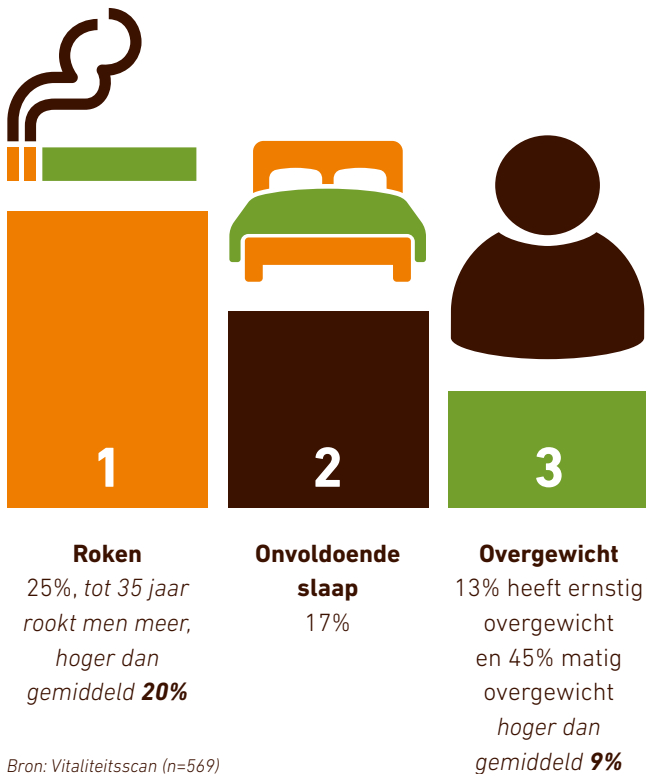
Bron: Registratie dodelijke ongevallen Stigas

OORZAKEN

1 Rijdende machines (13 keer)	2 Vallend voorwerp (3 keer)	3 Mestgassen (2 keer)	4 Vallen (1 keer)
--	--	------------------------------------	--------------------------------

VITAAL EN BETROKKEN

TOP 3 VERBETERPUNTEN LEEFSTIJL

BLIJ MET WERK

97%
heeft werk
dat past

94%
vindt de sfeer
goed op het werk

79%
bevalt het
werk goed

Bron: PMO (n=494)

81%
ontvangt waardering van de
leidinggevende

63%
geeft aan de
leidinggevende motiveert

69%
ontvangt regelmatig feedback over
prestaties van de leidinggevende

Bron: Vitaliteitsscan (n=80)

WERK-PRIVÉ BALANS

83%
ervaart vaak tot
altijd een goede
werk-privé balans

Bron: Vitaliteitsscan (n=428)

Werknemers met vooral
mentaal werk ervaren
vaker een **slechte** balans

Werknemers met vooral
lichamelijk werk ervaren
vaker een **goede** balans

IN ONTWIKKELING KUNNEN DOORWERKEN

49%
geeft aan niet voldoende te
kunnen **doorstromen** binnen
het bedrijf, 50-plussers (**64%**)
en lager opgeleiden (**57%**) hoger

9%
verwacht het werk niet zonder aanpas-
singen de komende vijf jaar te kunnen
uitvoeren, 55-plussers hoger (**29%**) en werk-
nemers met alleen fysiek werk hoger (**15%**)

Bron: Vitaliteitsscan (n=310)

Bron: PMO (n=432)

OPLEIDING/TRAINING

85%
krijgt de
gelegenheid
opleidingen
te volgen

65%
is bekend met de
opleidings-
mogelijkheden
binnen de eigen
organisatie

Bron: Vitaliteitsscan (n=80)

GESPREK OVER INZETBAARHEID

68%
had het
afgelopen
jaar een
functionerings-
gesprek

89%
geeft aan dat
leidinggevende
de ontwikkeling
ondersteunt

Bron: Vitaliteitsscan (n=80)

PREVENTIE

1.036

bedrijven* zijn
gestart met de
RIE van Stigas

78%

van de bedrijven
heeft alle risico's ook
geïntervarieerd

lager dan
gemiddeld
81%
agrarisch en
groen totaal

*Aantal bedrijfsvestigingen met RIE van Stigas, niet ouder dan 4 jaar (peildatum juni 2020)

WAT KAN STIGAS DOEN?

Stigas helpt ondernemers en werknemers om **veilig, gezond** en **vitaal** te werken.

Dit begint bij de **RIE** en de **Arbocatalogus**. Verder bieden wij:

- Hulpmiddelen om veilig, gezond en vitaal te kunnen werken
- Preventiesprekuren en Preventief medisch onderzoek
- Trainingen voor de BHV'er en Preventiemedewerker
- Ondersteuning rondom duurzame inzetbaarheid

Bekijk ook de factsheets voor de sector agrarisch en groen totaal en voor de sectoren glastuinbouw, open teelten, dierhouderij, hoveniers en groenvoorziening en bos en natuur.

De gebruikte cijfers zijn afkomstig uit verschillende bronnen: de RIE van Stigas, verzuimcijfers van Sazas/Stigas, cijfers van Colland Arbeidsmarkt, het Preventief Medisch Onderzoek (PMO 2012-2018) en de Vitaliteitsscan (2009-2018) werknemer. Voor het vormen van een voldoende grote groep zijn cijfers uit deze laatste twee bronnen over meerdere jaren samengevoegd. De resultaten hiervan zijn indicatief, het betrof geen representatieve steekproef. Voor een vergelijking van verzuim met Nederland maken we gebruik van cijfers van het CBS.

Stigas

Stationsweg 1
3445 AA Woerden
085 044 07 00
info@stigas.nl
www.stigas.nl

September 2020